

All that heaven allows

(1955 - Sólo el cielo lo sabe), de Douglas Sirk

Sinopsi

Una vídua rica inicia una relació amorosa amb el seu jove jardiner. Decideixen casar-se poc després, però es troben amb el rebuig dels fills de la dona i del seu cercle social d'amics i coneguts.

Fitxa tècnica

Director Douglas Sirk
 Guió Peg Fenwig, segons
 història de Edna L. Lee i Harry Lee
 Productora .. Universal International
 Productor Ross Hunter
 País EEUU
 Durada 89 min.
 Muntatge Frank Gross
 Fotografia Russell Metty
 Directors artístics Alexander
 Golitzen i Eric Orbom
 Decorats Russell A. Gausman,
 Julia Heron
 Música Frank Skinner

El director, Douglas Sirk

Douglas Sirk (1900-1987) és una de les figures més representatives i notables del grup de cineastes alemanys que arriba a Estats Units fugint del nazisme i un exemple perfecte de com el cinema nord-americà reflecteix, en realitat, l'impacte que el país provoca en els europeus.

En el període 1950-1959 Douglas Sirk és contractat pels estudis Universal International Pictures, convertint-se en l'especialista de l'estudi a l'hora de filmar melodrames o pel·lícules per a dones. És aquí on realitza la part més important i significativa de la seva obra. Sabem que els executius no interfereixen en la seva manera de filmar i que fins i tot li permeten reescriure els guions. No obstant, està obligat a rodar les produccions que l'estudi li ofereix o bé ha d'escollir entre determinats encàrrecs, sotmetent-se, naturalment, a la política editorial de l'estudi, a més de veure's obligat a aconseguir èxits de taquilla. El mateix Douglas Sirk es defineix com un "doblegador d'històries", és a dir, un cineasta que intenta portar al seu terreny una sèrie de guions que, sovint, estan molt lluny dels seus interessos ètics i estètics. "Si tens un mal guió", diu el director, "pots cremar-lo o salvar-lo. (...) Em donaven un guió i em deien: Aquí tens aquesta història, tens una estrella, intenta de treure'n alguna cosa d'aquesta porqueria". Doncs molt bé, això fa que la teva

imaginació es posi a treballar". En definitiva, Douglas Sirk és un treballador sota contracte i, per tant, el sentit de la seva obra com a autor ha de ser sempre matitzat i analitzat en el context del sistema d'estudis. Però no hi ha cap dubte que Douglas Sirk no és un simple artesà del cinema, un home d'ofici i prou, sino un autèntic creador. Amb l'habilitat de saber mantenir el bon funcionament de l'artefacte narratiu i d'atrapar amb eficàcia l'espectador amb els pertinents dispositius d'identificació, mitjançant els mecanismes de posada en escena ambigua constantment l'aparent evidència del sentit articulats pel relat. A través de la metàfora, la utilització de la llum i el color, dels miralls, Sirk ens explica la seva pròpia història, que avança en paral·lel a la trama argumental donant-li un sentit segurament molt allunyat de les intencions de la història original o, si més no, emfatitzant la part d'aquesta que més l'interessa.

En el pla del pensament, sembla que Douglas Sirk estava fortament influenciat (segons pròpia confessió) pel moviment literari i filosòfic conegut com transcendentalisme. Aquest moviment, que deriva del romanticisme anglès i alemany i té com a cap visible el filòsof i naturalista Henry David Thoreau, rebutja tant el racionalisme de la il·lustració com el puritanisme conservador i l'unitarisme cristià. Les pel·lícules de Sirk per a la Universal mostren com la majoria de nord-americans porten allò que Thoreau anomenava "una vida de

Fitxa artística

Cary Scott Jane Wyman
 Ron Kirby Rock Hudson
 Sara Warren Agnes Moorehead
 Harvey Conrad Nagel
 Alida Anderson Virginia Grey
 Kay Scott Gloria Talbott
 Ned Scott William Reynolds
 Mick Anderson Charles Drake
 Jo-Ann Leigh Snowden

tranquil·la desesperació". Per poder sortir-ne, el transcendentalisme i el cinema de Sirk proposen una moral basada en cinc postulats: recerca d'un ideal superior, retorn a la natura, defensa de l'autonomia de l'individu, rebuig dels convencionalismes socials, crítica del capitalisme i recolzament a les minories.

Efectivament, a *Sólo el cielo lo sabe* hi trobem tot això, més enllà d'alguna referència explícita a Thoreau i el seu pensament i que la pel·lícula fos rodada a Concord, bressol del moviment. El protagonista masculí, Ronald Kirby (Rock Hudson) sembla una mena de Thoreau del segle XX: agrimensor, jardiner, granger, fuster, estoic, la sinceritat en persona, aliè a tota hipocresia... El tercer postulat transcendentalista, creure en un mateix i menysprear la imitació i el conformisme és, no obstant, una idea que la majoria de personatges de Sirk ignoren. "La inseguretats i la vaguetat dels objectius de l'home", diu Sirk, "són al centre dels meus films, per ocultes que es puguin trobar aquestes característiques".

Pel que toca al rebuig dels costums i convencionalismes socials, el cinema de Sirk realitza una profunda crítica de l' "american way of life". La Nord-Amèrica segura, confortable i lliure, amaga, en realitat, una societat plena de pors, insatisfacció i prejudicis. De fet, el seu enlluernament per la natura i la seva contínua reflexió sobre el jo mitjançant uns personatges sonàmbuls, són temes netament romàntics, com és pur romanticisme el seu estil artífic, simbòlic, estilitzat i sofisticat. El propi Sirk, per a definir l'estil de les seves darreres pel·lícules fa servir tres expressions que aludeixen a tres corrents artístics dins d'allò que Nietzsche anomena l'art dionisiac: manierisme, barroc i formalisme. Se salta el romanticisme, però també hagués pogut utilitzar aquesta expressió, ja que tots aquests corrents plantegen un allunyament d'allò apolíni: el classicisme, el realisme i el naturalisme.

A *Sólo el cielo lo sabe* l'estil manierista de Sirk es tradueix en tota una sèrie de símbols: la torre, el rellotge, l'arbre anomenat pluja daurada, la branca d'aquest arbre, l'arbre de Nadal, el colom (tardor), el cérvol (hivern), el vestit vermell,

el foc de la llar, la copa (que representa al senyor Scott), la casa com a presó, el molí com a retorn a la natura i, per descomptat, els miralls. Cap enquadrament, il·luminació o enllaç de plans és simplement rutinari o funcional; sempre estan plens d'intenció i carregats de simbolisme. Per posar només uns pocs exemples, podríem parlar de l'aparició sistemàtica d'ombres sempre que el fill de la protagonista entra en escena, o de la il·luminació de la cara de la filla a base de colors i formes canviants, artificioses. O de l'emmirallament/emprisonament de la cara de Cary Scott (Jane Wyman) a l'aparell de televisió, que és l'alternativa que els seus fills li ofereixen per combatre la soledat a què l'han condemnada, un enterrament en vida.

Si ens basem amb el que sembla la lògica interna del film, on l'aparició de la torre del campanar marca els temps, és possible que després de la tercera aparició la pel·lícula ja s'hagués hagut d'acabar. De tota manera, a l'èpilog, potser imposat per la productora, mentre que seguint el fil argumental hauríem de creure que estem davant d'un "final feliç", Sirk, amb el seu llenguatge cinematogràfic, amb la seva posada en escena, amb una composició massa estàtica, amb una il·luminació massa freda, sembla dir-nos una altra cosa: Ja s'ha renunciat al desig, ja s'ha renunciat a una vida més espontània i més lliure i, malgrat estar junts resta la presó interior.

Cèsar Giravent

a partir del llibre Douglas Sirk, de Jesús González Requena, (Ed. Càtedra, 2007) i de l'assaig *El Trascendentalismo en el cine* de Douglas Sirk, d'Emeterio Diez Puertas (UNED, Revista Signa 16, 2007)

FILMOGRAFIA

- 1959- Imitation of Life (Imitació a la vida)
- 1957- A Time to Love and a Time to Die (Tiempo de amar, tiempo de morir)
- 1957- The Tarnished Angels (Ángeles sin brillo)
- 1956- Interlude (Interludio de amor)
- 1956- Battle Hymn (Himno de batalla)
- 1956- Written on the Wind (Escrito sobre el viento)
- 1955- Never Say Goodbye (Hoy como ayer)
- 1955- There's Always Tomorrow (Siempre hay un mañana)
- 1955- All That Heaven Allows (Sólo el cielo lo sabe)
- 1955- Captain Lightfoot (Orgullo de raza)
- 1954- Sign of the Pagan (Atila, rey de los Hunos)
- 1953- Magnificent Obsession (Obsesión)
- 1953- Taza, Son of Cochise (Raza de violencia)
- 1953- All I Desire (Su gran deseo)
- 1952- Take Me to Town
- 1952- Meet Me at the Fair
- 1952- No Room for the Groom
- 1951- Has Anybody Seen My Gal? (¿Ha visto alguien a mi chica?)
- 1951- Weekend With Father (Fin de semana con papá)
- 1951- The Lady Pays Off (La conquista de una dama)
- 1951- Thunder On the Hill (Tempestad en la cumbre)
- 1950- Mystery Submarine (El submarino fantasma)
- 1950- The First Legion (La primera legión)
- 1948- Shockproof (Más fuerte que la ley)
- 1948- Slightly French
- 1947- Sleep, My Love (Pacto tenebroso)
- 1946- Lured (El asesino poeta)
- 1945- A Scandal in Paris (Escándalo en París)
- 1944- Summer Storm (Extraña confesión)
- 1942- Hitler's Madman
- 1939- Boefje
- 1937- La Habanera
- 1937- Zu neuen Ufern (La golondrina cautiva)
- 1935- Schussakkord
- 1936- La chanson du souvenir
- 1936- Das Hofkonzert
- 1935- Stützen der Gesellschaft
- 1935- Das Mädchen vom Moorhof
- 1935- April, April!
- 1935- T was éen april

Es demana puntualitat. Es demana als espectadors que desconnectin els telèfons mòbils i qualsevol altre aparell acústic abans de començar la projecció. Gràcies.